

Sygn. akt II CZ 39/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

SSN Henryk Pietrzkowski

w sprawie z powództwa E. K., A. K., K. K.

i P. K.

przeciwko J. N. i Towarzystwu [...]

Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 czerwca 2016 r

zażalenia powódki E. K.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 4 listopada 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 5 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił powództwo E. K., A. K., K. K. i P. K. przeciwko J. N. i Towarzystwu [...] o zapłatę. W tej samej dacie E. K. złożyła wniosek o sporządzenie uzasadnienia tego wyroku i doręczenie jej odpisu wyroku z uzasadnieniem. E. K. złożyła ten wniosek działając imieniem własnym i pozostałych powodów, a po doręczeniu jej odpisu wyroku z uzasadnieniem, 22 lutego 2012 r. wniosła apelację od wyroku. E. K. i P. K. stawily się na rozprawie apelacyjnej wyznaczonej na 21 czerwca 2012 r. Wyrok Sądu Apelacyjnego oddalający apelację powodów od wyroku Sądu Okręgowego zapadł 28 czerwca 2012 r., a 2 lipca 2012 r. E. K. wniosła o sporządzenie i doręczenie jej odpisu tego wyroku z uzasadnieniem, co nastąpiło 9 sierpnia 2012 r.

5 października 2015 r. fachowy pełnomocnik ustanowiony przez powódkę E. K. nadał w polskim urzędzie pocztowym skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z 28 czerwca 2012 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie powódce terminu do jej wniesienia.

Postanowieniem z 4 listopada 2015 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek powódki E. K. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego z 28 czerwca 2012 r. i odrzucił tę skargę kasacyjną.

W zażaleniu powódka zarzuciła, że postanowienie to zapadło z naruszeniem art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398⁵ § 1 w zw. z art. 169 § 4 k.p.c., które miało wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia, poprzez przyjęcie, iż jej skarga kasacyjna podlega odrzuceniu jako spóźniona oraz z naruszeniem art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, logiki i doświadczenia życiowego przy ocenie okoliczności, którymi uzasadniała wniosek o przywrócenie terminu.

Powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej i o objęcie rozpoznaniem postanowienia o oddaleniu jej wniosku o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności procesowej (art. 380 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powódka niewątpliwie nie zachowała terminu do wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego, co uzasadniało jej odrzucenie. Sąd

Apelacyjny prawidłowo ocenił wniosek powódki o przywrócenie jej terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej może nastąpić w sytuacji, gdy strona nie dokonała tej czynności w terminie bez swojej winy, przy czym - w myśl art. 169 § 4 k.p.c. - przywrócenie terminu po roku od jego upływu jest dopuszczalne tylko w wypadkach wyjątkowych.

Z zestawienia wymienionych przepisów wynika, że brak winy strony w uchybieniu terminu nie uzasadnia jego przywrócenia, jeżeli minął rok od upływu tego terminu, a rozpoznawany wypadek nie ma charakteru wyjątkowego. Powyższe oznacza, że ustawodawca chroni utrwalony, na skutek upływu czasu, stan powstały w wyniku uchybienia terminu do podjęcia czynności procesowej, zastrzegając, że powrót do sytuacji sprzed upływu tego terminu jest możliwy tylko w wypadku wyjątkowym.

Ustawa nie definiuje pojęcia „wypadek wyjątkowy”, ani nie dostarcza w tym zakresie jakichkolwiek wskazówek interpretacyjnych, odwołując się w pełni do kompetencji sędziego, stąd też jego decyzja w tym zakresie nabiera charakteru dyskrecyjnego, opartego na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 lutego 1999 r., I CKN 802/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 141).

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy, podzielić należy zapatrywanie Sądu Apelacyjnego, iż okoliczności, którymi powódka uzasadniła wniosek nie można zakwalifikować jako wypadku wyjątkowego, tłumaczącego kilkuletnie zwleknięcie ze złożeniem skargi kasacyjnej od prawomocnego wyroku. Z dokumentów dołączonych do wniosku o przywrócenie terminu wynika, że powódka cierpi na depresję od 1989 r. Nasilenie objawów choroby nastąpiło po śmierci córki, w 2004 r., ale mimo choroby powódka była zdolna do działania w procesie wszczętym w 2007 r. i do reprezentowania w nim także pozostałych powodów. Bezpośrednio po ogłoszeniu przez Sąd Apelacyjny wyroku z 28 czerwca 2012 r., powódka została przewieziona do szpitala, gdzie udzielono jej pomocy medycznej i tego samego dnia wypisano. Powódka 2 lipca 2012 r. była zdolna złożyć wniosek o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia i doręczenie jej

orzeczenia z uzasadnieniem. Kolejne dotyczące powódki zaświadczenie lekarskie o pobycie w szpitalu złożone przy wniosku o przywrócenie terminu datowane jest na grudzień 2013 r., a później powódka kontynuowała leczenie ambulatoryjne. Trzeba odnotować, że powodami w sprawie o zapłatę oprócz E.K., byli też A.K., K. K. i P. K. Osoby te mogły bezpośrednio, przy czynnościach życia codziennego, obserwować stan psychiczny żony i matki oraz ocenić jej zdolność do zadbania o interesy własne i mocodawców, a mimo to żadna z nich nie widziała potrzeby ku temu, by wypowiedzieć pełnomocnictwo i podjąć czynności konieczne do zaskarżenia orzeczenia kończącego postępowanie w tej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c., orzeczono, jak w sentencji.

kc

db